

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проєкту постанови Кабінету Міністрів України
«Деякі питання проведення моніторингу ринку нафтопродуктів
та скрапленого газу в Україні»

1. Мета

Метою прийняття постанови Кабінету Міністрів України «Деякі питання проведення моніторингу ринку нафтопродуктів та скрапленого газу в Україні» є створення цілісної системи моніторингу ринку нафтопродуктів, яка спрямована на забезпечення належного рівня їх якості й безпечності, а також механізму прозорого формування ринкових цін на нафтопродукти та скраплений газ. Система моніторингу слугуватиме дієвим інструментом дослідження ринку нафти, нафтопродуктів та скрапленого газу, а також дозволить відстежувати обсяги нафти та нафтопродуктів з метою формування даних про мінімальні державні запаси нафти та нафтопродуктів в Україні.

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

Проект акта розроблено Міністерством енергетики України на виконання підпункту “е” підпункту 9 пункту 1 рішення Ради національної безпеки і оборони України від 30 липня 2021 року «Про заходи з нейтралізації загроз в енергетичній сфері», введеного в дію Указом Президента України від 28 серпня 2021 р. № 452.

На даний час інформація про стан ринків нафтопродуктів, а також скрапленого газу, отримана з різних джерел, має суттєві розбіжності, які ускладнюють, а іноді й унеможлиблюють її аналіз, що призводить до неправильних висновків. Більше того, в умовах високої імпортозалежності вітчизняного ринку нафтопродуктів та скрапленого газу, останній є вразливим до випадків вчинення змов між основними учасниками оптового ринку, що загрожує не лише порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, а й негативно позначається на ціновій політиці.

В сукупності наведені чинники зумовлюють необхідність створення цілісного механізму постійного відстеження ринкових цін на нафтопродукти та скраплений газ, а також системи моніторингу їх якості, що дозволило б уповноваженим державним органам прогнозувати стан ринку нафтопродуктів та скрапленого газу, в т.ч. обсяги їх стратегічних запасів, відстежувати відповідність цінової політики основних гравців ринку ринковому рівню цін (з врахуванням ситуації в країні та на зовнішніх ринках), а також аналізувати обґрунтованість цінової політики у сфері державних закупівель.

3. Основні положення проєкту акта

Проектом акта пропонується затвердити Порядок проведення моніторингу якості й безпечності нафтопродуктів на ринку України; Порядок проведення

моніторингу обсягів та цін на ринках нафти, нафтопродуктів та скрапленого газу в Україні; Порядок відбору суб'єктів господарювання, уповноважених на здійснення моніторингу обсягів та цін на ринках нафти, нафтопродуктів та скрапленого газу в Україні, які дозволять запровадити цілісну систему моніторингу ринку нафти, нафтопродуктів та скрапленого газу.

Система моніторингу складається із системи моніторингу якості і безпечності нафтопродуктів, яка є єдиною геоінформаційною електронною системою ведення протоколів (паспортів) випробувань нафтопродуктів, що забезпечує функції збору, зберігання, інтеграції, аналізу, графічної інтерпретації та узагальнення даних про фактичну якість палива, а також електронної системи цінового моніторингу, яка забезпечує збір інформації про фактичні обсяги реалізації пального та ціни на ринку.

Запровадження електронної система репортингу (ЕСР) – інформаційно-телекомунікаційна системи, функціонування якої забезпечується інформаційним агентом, до складу якої входять бази даних інформації за договорами (контрактами), укладеними на оптовому ринку нафтопродуктів та скрапленого газу поза товарних бірж (далі – позабіржові договори (контракти)), та електронна платформа, за допомогою якої учасники оптового ринку нафтопродуктів та скрапленого газу подають інформацію про укладені ними позабіржові договори (контракти) дозволить сформувати ринкові цінові індикатори на ринку нафти, нафтопродуктів та скрапленого газу, які можуть застосовуватись центральними органами виконавчої влади для виконання покладених на них завдань.

4. Правові аспекти

У сфері суспільних відносин діють:

Рішення Ради національної безпеки і оборони України від 30 липня 2021 року «Про заходи з нейтралізації загроз в енергетичній сфері», введеного в дію Указом Президента України від 28 серпня 2021 р. № 452;

Господарський кодекс України;

Закон України «Про технічні регламенти та оцінку відповідності»;

Закон України «Про державний ринковий нагляд і контроль нехарчової продукції»;

Закон України «Про товарну біржу»;

Закон України «Про електронні документи та електронний документообіг»;

Закон України «Про електронні довірчі послуги»;

Закон України «Про санкції»;

Постанова Кабінету Міністрів України від 01 серпня 2013 року № 927 «Про затвердження Технічного регламенту щодо вимог до автомобільних бензинів, дизельного, суднових та котельних палив»;

Постанова Кабінету Міністрів України від 29 липня 2020 р. № 667 «Про затвердження Технічного регламенту щодо вимог до газу скрапленого для автомобільного транспорту, комунально-побутового споживання та промислових цілей».

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація постанови не потребує додаткових матеріальних та інших витрат з Державного бюджету України.

6. Позиція заінтересованих сторін

Проект постанови не стосується питань функціонування місцевого самоврядування, прав та інтересів територіальних громад, місцевого та регіонального розвитку, соціально-трудової сфери, прав осіб з інвалідністю, функціонування і застосування української мови як державної

Проект постанови не стосується сфери наукової та науково-технічної діяльності.

7. Оцінка відповідності

У проекті постанови відсутні положення, що стосуються прав та свобод, гарантованих Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод, впливають на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, містять ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією, створюють підстави для дискримінації, стосуються інших ризиків та обмежень, які можуть виникнути під час реалізації акта.

Реалізація проекту постанови не матиме впливу на забезпечення захисту прав та інтересів суб'єктів господарювання, громадян і держави.

8. Прогноз результатів

Прийняття постанови матиме позитивний вплив на екологію та навколишнє природне середовище, оскільки буде сприяти забезпеченню ринку якісним автомобільними бензинами, дизельним паливом, запобігатиме реалізації на внутрішньому ринку неякісних рідких палив, забезпечить установлення єдиних обов'язкових для застосування і виконання вимог з якості та безпеки до рідких палив для всіх підприємств, установ та організацій незалежно від форм власності, фізичних осіб-підприємців, які займаються хоча б одним з таких видів діяльності, як імпорт, переробка, виробництво, зберігання, транспортування.

Крім того, реалізація постанови позитивно вплине на цінову ситуацію на ринку нафтопродуктів та скрапленого газу, адже дозволить регулярно оприлюднювати ринкові цінові індикатори на ринку нафтопродуктів, які можуть застосовуватись центральними органами виконавчої влади для визначення відповідності цін за господарськими договорами на нафту, нафтопродукти (у тому числі, зовнішньоекономічними та при здійсненні державних закупівель), ринковим цінам, та відстежувати обсяги імпортованих нафтопродуктів з метою формування даних про їх стратегічний запас в Україні.

Реалізація норм, передбачених проектом постанови, за предметом правового регулювання не матиме відповідного впливу на ринкове середовище, забезпечення захисту прав та інтересів суб'єктів господарювання, громадян і держави; розвиток регіонів, підвищення чи зниження спроможності територіальних громад; ринок праці, рівень зайнятості населення; громадське здоров'я, покращення чи погіршення стану здоров'я населення або його окремих груп; обсяг природних ресурсів, рівень забруднення атмосферного повітря, води, земель, зокрема забруднення утвореними відходами інші сфери суспільних відносин.

Реалізація акта матиме вплив на інтереси заінтересованих сторін, прогноз якого наведено в таблиці:

Заінтересована сторона	Вплив реалізації акта на заінтересовану сторону	Пояснення очікуваного впливу
Українські автовласники	Позитивний	Запровадження Моніторингу призведе до посилення контролю відповідності показників якості та безпечності нафтопродуктів вимогам Технічного регламенту та задоволенню потреб автовласників у безпечному високоякісному пальному
Нафтопереробні підприємства	Позитивний	Запровадження Моніторингу призведе до підвищення прозорості щодо якості та безпеки продукції підприємств нафтопереробки в Україні, внаслідок чого підвищиться якість управління підприємствами та зростуть прибутки
Компанії-імпортери нафтопродуктів та вітчизняні нафтотрейдери	Позитивний	Запровадження Моніторингу призведе до необхідності дотримання відповідності показників якості та безпечності нафтопродуктів вимогам Технічного регламенту, підвищення прозорості щодо якості та безпеки нафтопродуктів, внаслідок чого підвищиться якість управління компаніями та зростуть прибутки

Міністр енергетики України

Герман ГАЛУЩЕНКО

_____ 2021 р.